

PREMIERE 4.FEBRUAR 2012

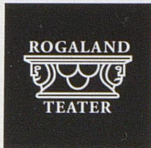
AV CARYL CHURCHILL
OVERSATT AV KARI OG KJELL RISVIK
REGI, SCENOGRAFI, MUSIKK OG LYS ARNE NØST
MEDVIRKENDE EVEN STORMOEN OG SVEIN SOLENES

KOPIER

OBOS

SpareBank 1
SR-BANK

ConocoPhillips

REDAKSJON: MONICA LINDANGER,
PERNILLE KALDESTAD,
ESPEN VALVIK HARALDSEN,
MICHAEL EVANS
OG ARNE NØST.
FOTO: EMILE ASHLEY
GRAFISK DESIGN: dTurbine
TRYKK: KAI HANSEN TRYKKERI

ROGALAND

TEATER

KOPIROM

GENENE ER DER,
DET KAN VI GJØRE LITE MED.

Miljøet genene responderer i kan vi derimot endre, så langt våre evner og vår bevissthet tillater. Vi er våre kropper, vi er våre sinn. Vi former våre valg etter normer dyrket fram gjennom mengder av andres valg. Dine valg gjøres i en svært kompleks rekkefølge, der individets muligheter både åpnes og lukkes av faktorer som eksisterer utenfor individets påvirkning.

Som korreks til den vellystige flørten med en nærmest deterministisk nytro på genenes overherredømme velger jeg å vise KOPIER av Caryl Churchill. Hennes tekst setter spørsmål ved forholdet mellom ytre påvirkning og iboende livsmulighet. Hun viser oss at rommene for respons og tilhørighet definitivt spiller inn i alle deler av livsløpet, og hun gir meg troen på genenes iboende ettergivenesshet i møte med verden. Rovdyret i mennesket skapes av mennesket, ikke av genenes fysiske tilstand, men av hvordan mennesket får sin eksistens bekreftet i verden.

VI ER ALLE ULIKE.

Arne Nøst

Arne Nøst, teatersjef

OM CARYL CHURCHILL OG KOPIER

AV MICHAEL EVANS

Caryl Churchill har vært en av Englands ledende og mest toneangivende dramatikere i en årrekke. Hennes dramatik er preget av en antiautoritær holdning, feminist politikk og eksperimentelle former.

Rogaland Teater har spilt kun ett av hennes mange stykker tidligere. Det var Top Girls i 1984, et stykke som hun skrev som reaksjon på at England fikk sin første kvinnelige statsminister, Margaret Thatcher. Det er som Churchill spør: Er dette et fremskritt for kvinner – eller er Thatchers turbokapitalisme et tilbakeskritt?

Kopier (A Number) er fra 2002. Det ble skrevet i kjølvannet av alle medieoppslag om sauen Dolly, det første pattedyret som det lyktes å kloner. Kan sauer kloner, kan mennesker kloner også. Og dermed står vi overfor nye etiske dilemmaer, og nye spørsmål trenger seg på. Hva er et individ? Hvori består det "individuelle" – i genene? Eller i de unike minnene hvert individ bærer på?

Oversatt til norsk samfunnsdebatt: Er man "født sånn" eller "blitt sånn"? Eller har man valgt å bli sånn?

Stykket kan åpne for debatt og refleksjon, men er langt fra å være et "debattstykke". Churchill trekker ingen konklusjoner. Det vi får er en serie tette, følelsesladete konfrontasjoner mellom en far og hans sønner. To av sønnene er kloner av den tredje. Churchill bruker den nye teknologiske muligheten til å utforske eksistensielle spørsmål, og hun viser resultatet av samfunnets bruk og kast-mentalitet – utvidet her til å inkludere vår omgang med barn.

Og som alltid viser Churchill en durabelig maktkamp, med finurlige finter og velanrettete slag.

Teksten Churchill har skrevet er uten sceneanvisninger og mangler vanlig tegnsetting. Hvordan et teater skal sette stykket opp er altså helt åpent.

OM KLONING

AV MICHAEL EVANS

Kloning er en biologisk prosess hvor en plante eller et dyr reproducerer seg selv aseksuelt, slik at avkommet er genetisk identisk. Planter du et rotskudd fra naboens bringebærbusk, har du klonet busken hans. Din busk er da en klon av hans.

Sånn sett har kloning alltid funnet sted. Men å klonere mer kompliserte organismer som for eksempel pattedyr, er nytt – og mye vanskeligere. En cellekjerne fra et voksent individ settes inn i en eggcelle. Hvis eggcellen begynner å dele seg normalt, kan det settes inn i livmoren til en surrogatmor.

Det er slik sauen Dolly ble til i 1996. Men prosessen var vanskelig. Før forskerne lyktes med Dolly, hadde de lagd 277 eggceller, men bare 29 av dem utviklet seg til embryo. Av disse ble det født kun tre levende lam, og bare Dolly var frisk nok til å vokse opp.

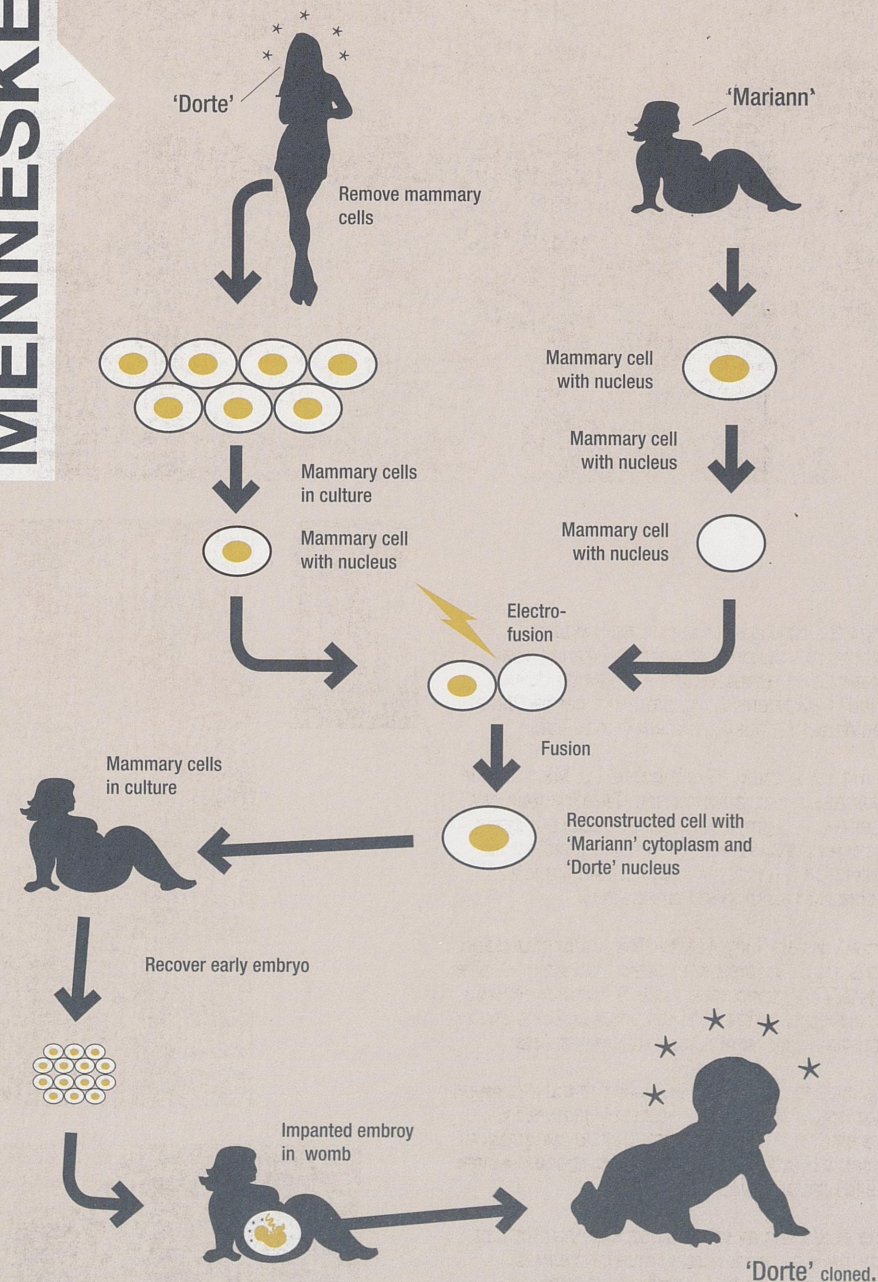
Mange land har siden tilfellet Dolly forbudt kloningen av mennesker. Men husdyr klones regelmessig mange steder. I USA er kjøtt fra klonete kyr godkjent som mat, og dette uten at varedeklarasjonen trenger å fortelle om opphavet.

I Norge er kloning av virveldyr og krepsdyr forbudt ved lov, unntatt i visse vitenskapelige øyemed. Kloning av primater, herunder homo sapiens, er totalt forbudt.

Kilde: Wikipedia

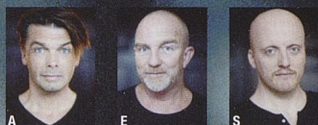
KOPIERE MENNESKER

* Fritt oversatt og illustrert av ifurban basert på eksperimentet med sauen Dolly.

MEDVIRKENDE

EVEN STORMOEN er utdannet ved Statens Teaterhøgskole, og har vært ved Rogaland Teater siden 1989. Før dette var Stormoen ansatt ved Den Nationale Scene, Riksteatret og Nationaltheatret. Ved Rogaland Teater har han gjort seg bemerket i en rekke ulike rolletolkninger innen et bredt repertoar, fra *Et dukkehjem* til *Evita*. Stormoen har bla medvirket i *My Fair Lady*, *Vildanden*, *Engler i Amerika*, *Teatermakeren*, *Nicholas Nickleby*, *Når vi døde våkner*, *Amadeus*, *Mann=Mann*, *Desse auga*, *Onkel Vanja* og *Jungelboken 2099*. For tittelrollen i *Den gjerrige* mottok han både Hedda-prisen og Kritikerprisen i 1998. Even Stormoen har i de senere år gjestet Den Nationale Scene i *Den innbilt syke* og i bergenskomediene *Begrav meg i Bergen* og *Jan Herwitz*. Even Stormoen spiller for tiden i *Sonny* på Rogaland Teater.

REGISSØR SCENOGRAF KOMPONIST

ARNE NØST er maler, grafiker, illustratør, scenograf, musiker og teatersjef på Rogaland Teater. Nøst er utdannet ved kunstakademiet i Trondheim (1982-85) og Statens kunstakademi i Oslo (1985-89). Nøst har vært fast tegner for Dagbladets kultursider siden 1988, og tegner i dag for Aftenposten. Han har illustrert en rekke bøker. Han har også markert seg med et betydelig virke som scenograf på nærmere 40 forestillinger. *KOPIER* er Arne Nøsts debut som regissør.

SVEIN SOLENES er utdannet ved ArtsEd London School of Acting i England. Han har spilt i en rekke stykker ved Teatret Vårt hvor han var fast engasjert i en årrekke. Der har han bla spilt hovedrollen i *Sigurd Slembe* og *Jamie* i den kritikerroste forestillingen *Lang dags ferd mot natt*. Siden Solenes kom til Rogaland Teater i 2010 har Solenes medvirket i *Sandnes City*, *Firmafesten*, *Haugtussa*, *Ari Behns Treningstimen*, *Jungelboken 2099* og *Peer Gynt*. Svein Solenes spiller for tiden i *Sonny* på Rogaland Teater.

KOPIER

av **Caryl Churchill**
Oversatt av **Kari** og **Kjell Risvik**
Regissør, scenograf og komponist
Arne Nøst
Dramaturg **Michael Evans**

Medvirkende
Svein Solenes og **Even Stormoen**
Inspisient/tekniker **Henrik Tangen**
Sufflør **Annerut Joner**
Premiere lørdag 4. februar 2012,
Kjellerteatret.
Forestillingen varer i om lag 1 time

Forlag **Nordiska ApS** - København

Alt av scenografi er tilvirket ved
Rogaland Teater sine verksteder.

A close-up, black and white photograph of a man's face, focusing on his eyes, nose, and a prominent mustache. He is wearing a dark shirt. The background is dark and out of focus.

UTDRAG FRA MANUSET

- SALTER** Kan vi gå til sak, tro?
B2 *sønnen* Sak? mot hvem?
SALTER Dem, de som gjorde det. Hvem var du hos?
B2 Bare noen unge leger, jeg vet ikke, yngre enn meg.
SALTER Så hvem har gjort det?
B2 Han er død, han var en gammel en og de har akkurat funnet journalen og har sporet så går vi til sak mot sykehuset.
SALTER Kanskje det. Vi kan kanskje det.
B2 For de har tatt cellene dine men når hvordan kunne de?
SALTER da du ble født kanskje eller senere du brakk benet da du var to du lå på sykehuset, noen hårstrå eller en hudavskrapning men de skadet ikke
B2 nei men det er deg, en del av deg, verdien
SALTER verdien av disse menneskene
B2 ja
SALTER og hva er verdien av
B2 det er det da, hvem vet, ubetalelig, og de tilhører
SALTER nei
B2 de tilhører deg, de skulle tilhøre deg, de er laget av dine de skulle
SALTER de er blitt stjålet fra deg og du skulle ha dine rettmessige
B2 men er det
SALTER hva? er det penger? er det noe vi kan tallfeste?
B2 sett et tall på det.